

Division Medicin/Psykiatri

Upprättare Mats Porat

Justitiedepartementet

Yttrande - Remiss - Betänkande - Rapport från Bergwallkommissionen (SOU 2015:52)

Sammanfattning

Följande remissvar behandlar de psykiatriska aspekterna av Bergwallkommisionens utlåtande som utgör en mindre del av den samlade bedömningen.

Sammanfattningsvis beskriver Bergwallkommisionens utlåtande brister i att tillägna sig och använda evidensbaserade metoder, något som i det aktuella fallet leder till stora konsekvenser, men som annars sannolikt sker dagligen men utan iögonfallande konsekvenser - även om de kan leda till omfattande lidande hos drabbade.

En slutsats är att arbetet med evidensbaserad inom hela psykiatrin bör intensifieras och att överseende med behandlingar som inte har visat effekt och som kan ha omfattande negativa biverkningar måste minska.

Kommentarer

Mycket av utlåtandet ägnas specifika förhållanden omkring Bergwall som främst belyser individuella förhållanden. Dock finns delar som kan ha ett generellt värde att ta del av. Det framkommer med all önskvärd tydlighet att Bergwall och dennes personliga förhållanden, samt den vård som denne erhållit, är mycket speciella och unika. Bergwall förefaller ha en mycket speciell personlighet som samspelat med omgivningen för att slutligen resultera i det som numera är allmänt känt.

Fallet belyser dock två områden, som är tätt sammanvävda, som bör belysas vidare. Det första rör psykoterapi och det andra rättspsykiatrisk vård i allmänhet.

Man kan konstatera att Bergwall erhållit särskilt psykoterapeutiska insatser som kan betraktas som kontroversiella. Bergwallkommisionens genomgång av psykoterapiområdet är förtjänstfull och kan gärna spridas vidare.

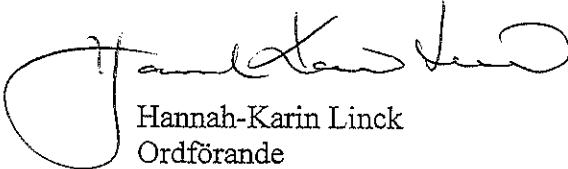
Även om Bergwallfallet är exceptionellt finns antagligen mängder av liknande fall med minnen som framkommit inom psykoterapi och vars giltighet kan ifrågasättas. Detta pågår med största sannolikhet än idag på många mottagningar runt om i Sverige och även om konsekvenserna är betydligt blygsammare, så kan

effekterna på individ- och familjenivå ändå vara betydande av framplockande av tveksamma minnen, särskilt i ljuset av den ytterst bristande evidensen.

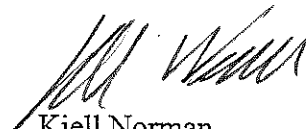
Vikten av evidensbaserad av psykoterapi och den faktiska förekomsten av psykoterapibiverkningar belyses väl vilket bör få påverkan på hur olika behandlingar skall bedömas gentemot varandra.

Den andra punkten ligger egentligen i förlängningen av den första. Bergwallfallet belyser tydligt vikten av evidensbaserad behandling inom rättspsykiatri, men även allmänpsykiatri, i allmänhet. Rättspsykiatri kostar mycket, i samhällsresurser men även individuell påverkan med ibland mycket långa perioder av frihetsberövanden samt också risksituationer ur samhällsperspektiv efter utskrivning och under friförmånsperioder. Bergwallfallet belyser tydligt behovet av att såväl rätts- som allmänpsykiatri, precis som all hälso- och sjukvård, ständigt strävar efter att bedriva vård i linje med aktuellt evidensläge, och att det sannolikt behövs såväl uppföljning av, som incitament för denna utveckling från statens sida gentemot landsting och regioner. Psykiatri har hittills, med många undantag, men dock, visat sig ha svårt att genomföra detta på egen hand. En förklaring till detta kan vara att delar av psykiatri ibland kan vara starkt personberoende av aktuella auktoriteter och att individuell utbildning, där personal kan ha gjort stora individuella investeringar i olika behandlingsideologier, starkt kan påverka möjligheten till nyinläring.

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2015-11-16

Hannah-Karin Linck
Ordförande

Kjell Norman
Hälso- och sjukvårdsdirektör